

https://uk.wikipedia.org/wiki/Безпілотний_літальний_апарат.

4. Руснак І. С. Безпілотна авіація у сфері цивільного захисту України. Стан і перспективи розробки та застосування / І. С. Руснак, В. В. Хижняк, В. І. Ємець // Наука і оборона. – 2014. – № 2. – С. 34–39.

5. Хижняк В. В. В небо без пілота. Перспективи застосування безпілотної авіації у сфері цивільного захисту України / В. В. Хижняк, В. І. Ємець // [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.undicz.mns.gov.ua/news/414.html>.

УПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИГОТОВЛЕННЯ ВИШИТИХ ВИРОБІВ

*Шах І. В.
м. Полтава*

Анотація. У статті розглядаються шляхи формування в учнів свідомої добровільної мотивації до отримання знань щодо збереження власного здоров'я. Визначаються особливості впровадження та реалізації у процесі трудового навчання вишивкарству здоров'язбережувальних освітніх технологій.

Ключові слова: здоров'язбереження, трудове навчання, вишивка, освітні технології.

В умовах розвитку нової української школи пріоритетним завданням національної системи освіти залишається проблема формування здорової всебічно-розвиненої особистості учня готової до самореалізації у суспільному житті. Соціальне замовлення суспільства педагогам позиціонує проблему збереження здоров'я дітей та молоді більш значущою у професійній діяльності. Обумовлена проблема вимагає від освітян системного та комплексного підходу до формування в учнівської молоді навичок здорового способу життя, дбайливого ставлення до власного здоров'я.

Мета сучасної школи – підготовка дітей до життя. Кожен учень має отримати під час навчання знання, що знадобляться йому в майбутньому житті. Здійснення означеної мети можливе за умови запровадження технологій здоров'язбережувальної педагогіки [2, с.155].

Основним завданням школи є виховання фізично, психічно і морально здорової молоді. Важливо навчити учнів свідомо та відповідально відноситися до свого здоров'я, берегти і зміцнювати його.

Значний інтерес до здоров'язбереження дітей у сучасній школі представлений працями Т. Бойко, Ю. Бойчук, В. Лозинський, М. Лукьянченко.

Т. Бойко розглядає термін «здоров'язбережувальні освітні технології» як якісну характеристику будь-якої освітньої технології, її «сертифікат безпеки для здоров'я», і як сукупність тих принципів, прийомів, методів педагогічної роботи, які, доповнюючи традиційні технології навчання і виховання, наділяють їх ознакою здоров'язбереження [1].

Впровадження здоров'язберігаючих технологій потребує в учителя не допускати перенавантаження учнів, визначаючи оптимальний обсяг навчальної інформації й способи її надання, враховувати інтелектуальні та фізіологічні особливості учнів, індивідуальні мовні особливості кожного учня. Намагатися планувати такі види роботи, які сприяють зниженню втоми.

Вишивка – один із видів народного декоративно-прикладного мистецтва українців, орнаментальне або сюжетне зображення на тканині, шкірі, виконане різними ручними або машинними швами, є одним з найпоширеніших видів ручної праці. Це мистецтво, яке постійно розвивається. На сьогоднішній день, народна традиція не

зникла, а набирає популярності, стає актуальною і підсилюється сучасними формами одягу, новими узорами.

Вишивання – доволі трудомісткий процес, який потребує неабиякого терпіння, скрупульозності та посидючості, водночас він виховує такі риси як терпіння, вправність, майстерність, художній смак.

Засобами змісту трудового навчання можна досить ефективно формувати в учнів навички уважного ставлення до особистого здоров'я. У процесі опанування вишивального ремесла на уроках трудового навчання учні ознайомлюються з асортиментом тканин та ниток, що використовуються для вишивання, навчаються самостійно підбирати потрібні матеріали для виготовлення вишитого виробу.

Для вишивки важливе значення має тканина, яку підбирають учні для створення виробу, вона може бути різною за складом та властивостями. Учні повинні усвідомити, що саме гігієнічні властивості суттєво впливають на комфортність вишитого виробу. Найчастіше учні використовують натуральні тканини такі, як лляне чи бавовняне полотно, у яких нитка основи переплітається з ниткою п'іткання. Ці тканини є натуральні, екологічні, та не викликають алергії.

Нитки для вишивання підбирають зважаючи на техніку вишивання, та призначення майбутнього виробу. Нитки можуть відрізнятися за товщиною, за якістю, за кольором. Перевага надається натуральним – муліне, лляні, шерстяні, ірис, шовкові.

На уроках трудового навчання учні навчаються виготовляти вишиті вироби. Саме на цих уроках важливо надати їм інформацію про гігієнічні властивості тканини. У навчальному процесі школярів ознайомлюють з такими властивостями, як гігроскопічність, повітропроникність, паропроникність, водотривкість.

Науковці наголошують про необхідність дотримання таких основних принципів навчання й виховання учнів під час організації уроку з урахуванням здоров'язберігаючих технологій: правильна організація уроку; використання каналів сприймання інформації; урахування зони працездатності учнів; розподіл інтенсивності розумової діяльності. Створюючи урок трудового навчання з точки зору здоров'язбереження потрібно враховувати що ефективність засвоєння знань учнями розподіляється наступним чином: 5-25а хвилина – 80%, 25-35а хвилина – 60-40%, 35-40а хвилина – 10 % [3, с.82]. Відповідно, подача нового матеріалу, виконання індивідуальних чи самостійних завдань теоретичного характеру повинна припадати на першу частину уроку, а практична діяльність – на другу.

Сутність здоров'язберігаючих та здоров'яформуючих технологій постає в комплексній оцінці умов виховання і навчання, які дозволяють зберігати наявний стан учнів, формувати більш високий рівень їхнього здоров'я, навичок здорового способу життя, здійснювати моніторинг показників індивідуального розвитку, прогнозувати можливі зміни здоров'я і проводити відповідні психолого-педагогічні, корегувальні, реабілітаційні заходи з метою забезпечення успішності навчальної діяльності та її мінімальної фізіологічної «вартості», поліпшення якості життя суб'єктів освітнього середовища [4, с.77].

Ефективність формування здоров'язберігаючої компетентності школярів значною мірою залежить від вибору учителем методів роботи. У зв'язку з цим педагогам необхідно усвідомити потреби та здібності учнів, урахувати їхні зацікавлення та емоційні стани у конкретний момент спілкування, створити позитивний мікроклімат під час проведення уроків. Іншим важливим компонентом у формуванні здоров'язберігаючої компетентності учнів є й організація діяльності навчального закладу, тісна співпраця педагогів та школярів, професійні вміння педагогів та їх компетенція у питаннях здоров'язбереження. Тільки у поєднанні та реалізації у процесі навчання й виховання оздоровчих функцій навчального закладу, її завдань та цілей, які пристосовані до дитини, можна сформуванати у неї свідому добровільну мотивацію як до

отримання знань, так і до збереження власного здоров'я.

Отже, сучасні здоров'язберігаючі технології відіграють важливу роль у вихованні молоді. Активне використання здоров'язберігаючих технологій у закладах освіти відкриває багато перспектив для наукового опрацювання, враховуючи їх недостатність вивчення та постійний динамічний розвиток. Засобами змісту трудового навчання можна впливати на формування в учнів навичок уважного ставлення до особистого здоров'я. На уроках учні оволодівають системою техніко-технологічних знань, набувають умінь та навичок самостійної роботи з різними конструкційними матеріалами, використовуючи для цього з практичною метою інструменти, пристосування та прилади. При цьому в них формується сумлінне ставлення до процесу праці та її результатів. Дотримання та виконання всіх вимог щодо безпеки життєдіяльності дає змогу створити безпечні й сприятливі умови для успішного навчання та збереження життя й здоров'я учнів.

Список використаної літератури

1. Бойко Т. Здоров'язберігаючі технології і сучасна система освіти / Т. Бойко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. – 2013.
2. Бойчук Ю. Створення здоров'язберігаючого освітнього середовища як проблема сучасної освіти / Ю. Бойчук // Наукові записки Кіровоградського держ. пед. ун-ту імені В. Винниченка. Серія: Пед. науки: зб. наук.праць. – Кіровоград : РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2009. – Вип. 77.– Ч.2. – С. 153 – 158.
3. Лозинський В. Техніки збереження здоров'я / В. Лозинський. – К. : Главник, 2008. – 160 с.
4. Лукьянченко М. Формування здоров'язберігаючої компетентності учнів: проблеми та перспективи // Молодь і ринок. – 2012. – №2 (85). – С. 76–79.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЇ

*Белякова Т. Ю.
м. Полтава*

Спосіб життя та стан здоров'я населення України створюють загрозу, яка є істотним викликом для української держави на сучасному етапі її розвитку. Останніми роками істотно збільшилась кількість людей, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи.

Для розв'язання проблеми формування культури здоров'я майбутніх учителів технологій у процесі фахової підготовки необхідні науково-теоретичні передумови, відображені в працях учених, щодо: філософських засад здоров'язбереження, здорового способу життя, (В. Андрущенко, С. Горчак, В. Кремень, М. Кудрявцева, Ю. Лисицин, Л. Рубіна, І. Смирнов, Л. Сущенко та ін.); психологічних умов забезпечення фізичного та психічного здоров'я особистості, формування здоров'язбережувальної поведінки (С. Дерябо, В. Леві, А. Маслоу, Ю. Орлов, В. Ротенберг, В. Ясвін та ін.); теоретичних основ формування культури здоров'я як невід'ємної частини освітнього процесу (О. Антонова, М. Артюшина, Є. Бабич, А. Беркутова, О. Білик, Г. Злобин, Н. Литвинова, П. Лузана, Н. Ничкало, В. Орлов, Л. Пуховська, В. Радкевич, Г. Романова, В. Ягупов та ін.), специфічних принципів організації здоров'язбережувального навчально-виховного процесу (Г. Апанасенко, Л. Безматерна, О. Бондаренко, Н. Борисенко, І. Брехман, Є. Буліч, Л. Водогреева, В. Войтенко, Г. Долинський, А. Цина та ін.).

Швидкі темпи розвитку сучасного суспільства зумовлюють дедалі більш високі